

DOELEN VOOR DE KRINGLEIDER

De kringleden helpen beseffen:

1. dat God wil dat alle christenen (gelovigen) geestelijk groeien tot geestelijke volwassenheid en tot vruchtbaarheid.
2. dat iedereen naar de volgende groeifase moet doorgroeien.

I. AANBIDDING (13 min.)

1. Gebed.

Bid voor Gods leiding door zijn Geest, bewust te worden van Gods aanwezigheid en te luisteren naar Gods stem.

2. Meditatie.

Aanbidding is je toewijden aan God te groeien en vrucht te dragen.

Thema: Toewijden aan God om geestelijk te groeien en vrucht te dragen.

Lees onderstaande Bijbelgedeelten. Lees de uitleg voor of leg het in eigen woorden uit.

a. *Groeien is een wonder.*

God is Schepper van het kleinste denkbare leven en van alle groei.

Psalm 139:14

14 Ik loof U voor het ontzaglijke wonder van mijn bestaan, wonderbaarlijk is wat U gemaakt hebt. Ik weet het, tot in de diepte van mijn ziel.

Wanneer we gaan beseffen hoe fantastisch God ons lichaam gemaakt heeft en dat het steeds groeit en zichzelf vernieuwt, kunnen we alleen maar verbaasd zijn. Wanneer het kunstwerk – de schepping van het menselijk lichaam – zo fantastisch is, hoeveel te meer is de Schepper daarvan dan niet fantastisch? Sta eens stil bij een paar feiten over het menselijk lichaam.

(1) Cellen. Het menselijk lichaam bevat een ontelbaar aantal cellen. Eén kilogram van het menselijk lichaam bevat 2 000 000 000 000 cellen! Elke cel bevat 10 hele kleine ‘energiebedrijfsjes’ die energie voor alle functies van het menselijk lichaam produceren, zoals hard werken en topsport! Maar elk energiebedrijfje is kleiner dan 1 micrometer (een duizendste van een millimeter)! Deze energiebedrijfjes zijn zo klein en toch produceren zij met elkaar zoveel energie dat een mens daardoor van alles kan doen!

(2) Longen. De menselijke longen bestaan uit een heel groot aantal buisjes met luchtzakjes aan het einde daarvan. Geleerden schatten dat er meer dan 600 000 000 lucht-

zakjes in je longen ingebouwd zijn. De wanden van deze luchtzakjes zijn vol kleine bloedvaten, die zuurstof opnemen om je lichaam daarmee te voeden. De wanden van deze luchtzakjes zijn zo kunstig in elkaar gevouwen dat zij met elkaar een oppervlakte vormen zo groot als een voetbalveld!

Door middel van grote microscopen kunnen we cellen en longzakjes bestuderen. Maar WIE heeft deze fantastische cellen en longzakjes geschapen? Ze behoren tot de kleinste dingen in de schepping! De Bijbel zegt dat GOD elk mens met zijn cellen en longzakjes heel fantastisch heeft geschapen! Als een mens niet eens de wonderen van zijn eigen lichaam kan doorgronden, hoe kan hij dan de Schepper van zijn lichaam doorgronden? Het bestaan van een wonder van een menselijk lichaam bewijst het bestaan van een almachtige God! Elk van deze cellen en longzakjes leeft en groeit! God doet wonderen in onze lichamelijke groei, maar ook in onze geestelijke!

b. *Aspecten die geestelijke groei belemmeren.*

Psalm 1:1-3

1 Gelukkig de mens die niet meegaat met wie kwaad doen, die de weg van zondaars niet betreedt, bij spotters niet aan tafel zit, 2 maar vreugde vindt in de wet van de HEER en zich verdiept in zijn wet, dag en nacht. 3 Hij zal zijn als een boom, geplant aan stromend water. Op tijd draagt hij vrucht, zijn bladeren verdorren niet. Alles wat hij doet komt tot bloei.

Jeremia 17:5-9

5 Dit zegt de Heer: ‘Vervloekt wie op een mens vertrouwt, wie zijn kracht ontleent aan stervelingen, wie zich afkeert van de HEER. 6 Hij is als een struik in een dorre vlakte, hij merkt de komst van de regen niet op. Hij staat in een steenwoestijn, in een verzilt en verlaten land. 7 Gezegend wie op de HEER vertrouwt, wiens toeverlaat de HEER is. 8 Hij is als een boom geplant aan water, zijn wortels reiken tot in de rivier. Hij merkt de komst van de hitte niet op, zijn bladeren blijven altijd groen. Tijden van droogte deren hem niet, steeds weer draagt hij vrucht. 9 Niets is zo onbetrouwbaar als het hart, onverbeterlijk is het, wie zal het kennen?’

Groeien wordt belemmerd door met bepaalde verkeerde mensen om te gaan of door je vertrouwen te stellen op bepaalde mensen en hun theorieën over vooruitgang (bv. gewoon religieus zijn of goed doen aan anderen; propaganda van allerlei godsdiensten, godsdienstige verplichtingen als bepaalde manieren van bidden, vasten, geven, pilgrimsreizen, bezoeken van religieuze oorden, of doordat je iets of iemand de plaats van God laat innemen in je leven).

c. *Aspecten die geestelijke groei bevorderen.*

Groeiën wordt bevorderd door Gods Woord (de Bijbel) elke dag te overdenken en door middel van gebed je vertrouwen alleen op God en zijn Woord te stellen.

d. *Gevolg van groeien.*

Je volhardt in moeilijkheden en je maakt je geen zorgen in moeilijke tijden. Je blijft altijd fris en groen als persoon. Je draagt altijd vrucht in je leven. Je ervaart Gods zegen op al je ondernemingen.

3. Aanbidding.

Laat iedereen in de kring om de beurt (in één of twee zinnen) God aanbidden. Welk aspect van groei wil je aan God toewijden of van God verwachten?

II. INLEIDING THEMA (2 min.)

Het thema voor deze bijeenkomst is:

Geestelijke groei.

Lees voor of leg uit.

1. Groei noodzakelijk.

Jezus en de apostelen leggen allemaal de nadruk op het feit dat christenen geestelijk behoren te groeien!

2. Gods soevereiniteit.

De gelijkenis van het zaad dat in het geheim groeit (Marcus 4:26-29¹) benadrukt Gods soevereiniteit met betrekking tot geestelijke groei. Niet jij, maar alleen God is de Schepper van de geestelijke groei in jouw leven. Op een volkomen soevereine wijze vestigt hij zijn Koninkrijk of heerschappij in jouw hart en bepaalt hij de voortgang ervan in jouw leven en in dat van elk ander mens op aarde. Deze gelijkenis is een waarschuwing tegen zoveel menselijk enthousiasme, menselijk idealisme en menselijk ongeduld met betrekking tot Gods werk. Mensen vragen wel eens: "Waarom vestigt God de volheid (de laatste fase) van zijn Koninkrijk niet wat eerder in deze donkere en gebroken wereld?" Het gevolg is vaak ontmoediging, pessimisme, twijfel en verlies van ijver en volharding. Deze gelijkenis wil ons pessimisme veranderen in optimisme en vertrouwend idealisme.

Waar wij ook Gods Woord zaaien, op een dag zal er geoogst worden! God heeft groeikracht in zijn Woord ingebouwd – Zijn Woord zal niet leeg tot hem terugkeren (Jesaja 55:10-11²). Ook al is er veel wat wij niet begrijpen,

¹ Marcus 4:26-29 26 En hij zei: 'Het is met het koninkrijk van God als met een mens die zaad uitstrooit op de aarde: 27 hij slaapt en staat weer op, dag in dag uit, terwijl het zaad ontkiemt en opschiet, ook al weet hij niet hoe. 28 De aarde brengt uit zichzelf vrucht voort, eerst de halm, dan de aar, en dan het rijpe graan in de aar. 29 Maar zo gauw het graan het toelaat, slaat hij er de sikkel in, omdat het tijd is voor de oogst.

² Jesaja 55:10-11 Zoals regen of sneeuw neerdaalt uit de hemel en daarheen niet terugkeert zonder eerst de aarde te doordrenken, haar te bevruchten en te laten gedijen, zodat er zaad is om te zaaien en brood om

Gods plan en zijn programma kunnen en zullen niet falen! Geloof dit, want zonder geloof is het onmogelijk God te behagen (Hebreeën 11:6³).

3. Menselijke verantwoordelijkheid.

Dit sluit echter het feit niet uit dat elke christen met God moet meewerken (1 Korintiërs 3:6-9⁴). De gelijkenis van de zaaier (Lees Marcus 4:1-20) benadrukt de menselijke verantwoordelijkheid met betrekking tot geestelijke groei. De mate van geestelijke groei in je leven hangt af van jouw reactie op Gods Woord en jouw reactie op Gods Woord wordt weer bepaald door de toestand of instelling van je hart.

Geestelijke groei kent 7 principes:

- (1) Gods Woord (en niet maar een of ander geestelijke boek);
- (2) horen;
- (3) begrijpen;
- (4) aannemen;
- (5) in een schoon en rein hart;
- (6) vasthouden in alle moeilijke omstandigheden;
- (7) met volharding door toepassing vrucht dragen.

III. UITWISSELING STILLE TIJD (30 min.)

Laat iedereen in de kring om de beurt in het kort vertellen of voorlezen wat hij of zij uit één of meerdere van de stille tijden uit de toegewezen Bijbelgedeelten geleerd heeft.

Thema: Geestelijke groei

- Dag 1 Jeremia 17:5-8.
God als bron voor alle groei.
- Dag 2 Johannes 15:1-8.
De belangrijkste bronnen voor het dragen van veel vrucht.
- Dag 3 Psalm 92:13-15.
Groeien vanaf de jeugd tot de ouderdom.
- Dag 4 1 Korintiërs 2:14-3:15.
Groeien van onvolwassenheid naar vruchtbaarheid.
- Dag 5^{BS} Hebreeën 5:11-6:8.
Groeien van kind tot leraar – zonder stilstand.
- Dag 6 Psalm 1:1-6.
Gods Woord als bron voor geestelijke groei.

te eten – 11 zo geldt dit ook voor het woord dat voortkomt uit mijn mond: het keert niet vruchteloos naar mij terug, niet zonder eerst te doen wat ik wil en te volbrengen wat ik gebied.

³ Hebreeën 11:6 Zonder geloof is het onmogelijk God vreugde te geven; wie hem wil naderen moet immers geloven dat hij bestaat, en wie hem zoekt zal door hem worden beloofd.

⁴ 1 Korintiërs 3:6-9 Ik heb gepland, Apollos heeft water gegeven, maar God heeft doen groeien. 7 Het is niet belangrijk wie plant of wie begiet; alleen God is belangrijk, want hij doet groeien. 8 Wie plant en wie begiet hebben hetzelfde doel, al worden ze ieder apart beloofd overeenkomstig de moeite die ze zich hebben gegeven. 9 Dus wij zijn medewerkers van God en u bent zijn akker.

- Dag 7 Matteüs 13:3-23.
Groeien door horen, begrijpen, opnemen, koesteren en volhardend vrucht dragen.
- Dag 8 Kolossenzen 3:5-17.
Groeien door wieden en aanplanten.
- Dag 9 1 Timoteüs 4:12-16.
Groeien in leer en leven.
- Dag 10 1 Johannes 2:12-14.
Groeien maakt je sterk.

IV. EXTRA UITWISSELING (15 min.)

Onderdeel IV is optioneel. Indien er na de uitwisseling van stille tijd nog tijd overblijft, kan onderstaande als extra gespreksstof dienen.

1. Bespreking studie

Bespreek eventueel de studie n.a.v. een aantal van de onderstaande vragen:

Thema: Geestelijk groeien: waarom en hoe?

- Wat is de boodschap van de gelijkenis van de zaaier (Marcus 4:1-20)?
- Wat is de boodschap van de gelijkenis van het zaad dat in het geheim groeit (Marcus 4:26-29)?
- Welke 3 geestelijke groeifasen doorloop je als christen?
- Wat heeft een pas bekeerde christen vooral nodig?
- Naar welk doel hoort een pas bekeerde christen te groeien?
- Wat kenmerkt een volwassen christen?
- Naar welk doel hoort een volwassen christen te groeien?
- Wat kenmerkt een geestelijke arbeider?
- Naar welk doel hoort een geestelijke arbeider te groeien?

2. Toewijding

Laat de kringleden over de volgende vraag nadenken en hun antwoord opschrijven in hun map:

“In welke christelijke groeifase ben je nu?

- De kinderfase. Is het je doel te groeien naar geestelijke volwassenheid (een discipel van Jezus Christus worden)?
- De fase van volwassenheid. Is het je doel te groeien in het dragen van vrucht (een arbeider voor Jezus Christus worden)?
- De fase van dienaar. Is het je doel God te verheerlijken door je leven, zijn Koninkrijk uit te breiden en mensen voor God te beïnvloeden?”

3. Persoonlijke uitwisseling

Bespreek eventueel de persoonlijke voortgang en toewijding. Is er iemand die nog iets wil uitwisselen over (zijn leven met Jezus in) de afgelopen tijd? Is er iets wat iemand moeilijk vindt? Hoe voelt hij/zij zich eronder?

V. MEMORISATIE (5 min.)

1. Overhoring.

Laat de kringleden twee aan twee elkaars memorisatieverzen overhoren (de laatste vijf verzen).

2. Memorisatie van het nieuwe Bijbelvers.

Verduidelijk het memorisatievers.

GEESTELIJKE GROEI

Psalm 1:3

Hij zal zijn als een boom,
geplant aan stromend water.
Op tijd draagt hij vrucht,
zijn bladeren verdorren niet.
Alles wat hij doet komt tot bloei.

Psalm 1:3 (NBV)

3. Repetitie van de Bijbelboeken.

Alle 27 boeken van het Nieuwe Testament

4 Evangeliën:

Matteüs, Marcus, Lucas, Johannes.

1 geschiedenisboek:

Handelingen.

13 brieven van Paulus:

Romeinen, 1+2 Korintiërs, Galaten, Efeziërs, Filippenzen, Kolossenzen, 1+2 Tessalonicenzen, 1+2 Timoteüs, Titus, Filemon.

8 algemene brieven:

Hebreeën, Jakobus, 1+2 Petrus, 1+2+3 Johannes, Judas.

1 apokalyps:

Openbaring.

VI. BIJBELSTUDIE (45 min.)

Thema: Groei kent geen stilstand.

1. Bijbelstudie.

Gebruik de 5-stappenmethode en bestudeer:

Hebreeën 5:11 – 6:8.

11 Hierover (HSV: over Hem = Christus) valt nog veel te zeggen, maar het is moeilijk aan u uit te leggen, omdat u traag van begrip bent geworden. 12 Werkelijk, u had toch inmiddels allemaal leraar moeten zijn! In plaats daarvan hebt u er zelf een nodig om u opnieuw de grondslagen (HSV: de eerste beginselen) van het Woord van God bij te brengen; het is met u zo ver gekomen dat u weer aangewezen bent op melk in plaats van op vast voedsel. 13 Wie melk dringt is nog een klein kind en heeft geen weet van de draagwijdte van de verkondigde gerechtigheid (HSV: heeft geen ervaring om het Woord van de gerechtigheid te verstaan). 14 Vast voedsel is voor

volwassenen; hun zintuigen zijn door ervaring (HSV: door het gebruik ervan) geoefend en zij zijn in staat onderscheid te maken tussen goed en kwaad.

1 We moeten de eerste beginselen van de leer (HSV: het eerste onderwijs) over Christus hier toch maar laten rusten en ons richten op wat voor volwassenen bedoeld is (HSV: en verdergaan met de volkomen kennis van de leer). We willen niet nog eens het fundament leggen en spreken over het zich afkeren van daden die tot de dood leiden, over het geloof in God, 2 de leer over het dopen en de handoplegging, en over de opstanding van de doden en het laatste oordeel. 3 We maken deze keuze in het vertrouwen dat God het ons toestaat.

4 Want wie ooit door het licht beschenen is (HSV meervoud: hen die eens verlicht zijn geweest), geproefd heeft van de hemelse gave en deel gekregen heeft aan de Heilige Geest, 5 wie het weldadig Woord van God en de kracht van de komende wereld ervaren heeft (HSV meervoud: ervaren hebben) 6 vervolgens (HSV: daarna) afvallig is geworden, kan onmogelijk een tweede maal worden bekeerd, omdat zo iemand voor zichzelf de Zoon van God opnieuw kruisigt en aan bespotting blootstelt. 7 Land (HSV: de aarde) dat de overvloedige regen opneemt, en nuttige gewassen oplevert aan wie het bewerken, ontvangt Gods zegen. 8 maar land dat dorens en distels voortbrengt, is waardeloos en rijp voor vervloeking; het zal uiteindelijk in vlammen opgaan.

2. Nadruk.

Het is noodzakelijk dat je geestelijk verder groeit naar de volgende geestelijke groeifase.

3. Uitleg voor de kringleider.

De brief aan de Hebreëen is waarschijnlijk gericht aan de Joodse christengemeenschap te Rome (vgl. Hebreëen 13:24⁵), die nog aan verschillende traditionele non-conformistische Joodse praktijken vasthielden, zoals de uitgebreide rituele wassingen. Sommigen van deze praktijken werden overgenomen door de Joodse christenen te Rome.

[Volgens 'de Apostolische traditie van Hippolytus' nam een doopkandidaat eerst op donderdag een reinigingsbad en werd vervolgens op zondag gedoopt. Daarom staat er in Hebreëen 6:2 (NBG) "een leer van dopen (meervoud)", d.w.z., 'een leer van ceremoniële reinigingsriten'.]

5:12.

Een 'leraar' is een persoon, die een zuigeling helpt om een volwassen persoon te worden.

'Melk' is een symbool van geestelijke voeding die alle geestelijke kinderen nodig hebben, m.n. de eenvoudige

⁵ Hebreëen 13:24 Groet al uw leiders en allen die God toebehoren. De broeders en zusters uit Italië groeten u.

eerste beginselen van de christelijke leer zoals bekering, geloof en doop. Melk is volledig uitgebalanceerd, gemakkelijk om in te nemen en te verteren, maar wordt altijd door de moeder geproduceerd en toegediend. Geestelijk gezien, moet de leraar Gods Woord bestuderen, ermee worstelen, het begrijpen en praktisch maken alvorens hij het aan de geestelijke kinderen in de vorm van heel eenvoudige waarheden (melk) doorgeeft. Ieder mens begint er zijn geestelijke groei mee, maar zou na een tijd moeten beginnen met 'vast voedsel'.

5:14.

'Vast voedsel' is een symbool van geestelijke voeding die alle geestelijke volwassenen nodig hebben, m.n. heel de raad van God (Handelingen 20:27⁶, HSV) (alle belangrijke waarheden in de Bijbel). Vast voedsel heeft een grote variëteit. Het is niet gemakkelijk om in te nemen, want er moet mee geworsteld worden (gesneden, gekauwd). Het is moeilijker te verteren (te begrijpen en toe te passen). Geestelijk gezien, moet de volwassen persoon het zelf bestuderen, begrijpen, innemen en praktisch maken in zijn leven. Een ander kan dit niet voor hem doen. Een volwassen persoon voedt altijd zichzelf! Alleen door het regelmatige gebruik van de Bijbel als vast voedsel kan een persoon zich oefenen in geestelijke groei.

6:1-2.

'De eerste beginselen van de leer over Christus'. De ontvangers van de brief aan de Hebreëen hadden het evangelie ontvangen op basis van hun Joodse geloofsleer en praktijken. Zelfs al kregen hun vroegere leer en praktijken die gebaseerd waren op het Oude Testament nieuwe betekenis in het licht van het Nieuwe Testament, bestond er een reëel gevaar dat deze Joodse christenen op een subtiele manier afvallig zouden worden van het christelijk geloof.

Onder druk van anderen, die Joden bleven, konden de Joodse christenen zich steeds meer en meer gaan ontdoen van alles wat het christelijke geloof en leven kenmerkt en weer gaan doen wat de andere Joden ook deden. Het eerste onderwijs aangaande Christus bestond, evenals het onderwijs in het Oude Testament en de leer en praktijken van de Farizeëen en van groepen als de Essenen (Qumran), uit de volgende:

a. *Bekering*

(vgl. Jeremia 3:12-13⁷) (Marcus 1:14-15⁸; Handelingen 3:19⁹)

⁶ Handelingen 20:27 (HSV) want ik heb niet nagelaten u heel de raad van God te verkondigen (NBV: u vertrouwd te maken met Gods wil).

⁷ Jeremia 3:12-13 Roep tegen het noorden: Kom terug (NBG: Keer weder), onttrouw Israël ... Erken alleen dat je schuldig bent, tegen de HEER, je God, in opstand bent gekomen, ... dat je niet naar mij geluisterd hebt.

⁸ Marcus 1:14-15. De tijd is aangebroken, het koninkrijk van God is nabij: kom tot inkeer en hecht geloof aan dit goede nieuws.

b. Geloof

(vgl. Genesis 15:6¹⁰; Habakuk 2:4¹¹) (Romeinen 1:16¹²; Hebreëen 11:6¹³)

c. De leer m.b.t. de Joodse ceremoniële wassingen

(‘Dopen’ in het meervoud) (vgl. Numeri hfst. 19 met Hebreëen 9:13¹⁴; Marcus 7:4¹⁵ en Lucas 11:38¹⁶). Het ‘dopen’ van Jezus en zijn leerlingen werd beschouwd als ‘een reinigingsritueel’ (Johannes 3:22-26¹⁷).

d. De handoplegging

- (1) De handoplegging was een teken van de overdracht van de zondes Schuld bij de offeranden voor de verzoening van zonden (Leviticus 1:4¹⁸; 16:20-22¹⁹).
- (2) De handoplegging is een teken van Gods toerusting voor een taak bij de bevestiging²⁰ van ambten:
 - * de bevestiging van de Levieten i.p.v. de eerstgeborenen van alle Israëlieten als de geestelijke arbeiders (Numeri 8:10-19²¹);

- * de bevestiging van van Jozua als leider van het volk (Deuteronomium 34:9²²; Numeri 27:18,19,23²³);
 - * de bevestiging van Paulus als apostel (een door Jezus Christus uitgezondene). Zijn bevestiging ging gepaard met het herstel van zijn gezichtsvermogen en de vervulling met de Heilige Geest (Handelingen 9:15-17²⁴);
 - * de bevestiging van Timoteüs als gevolmachtigde arbeider in de gemeente van Efeze. Timoteüs was niet een moderne pastoor, dominee of voorganger, maar eerder een zendeling die deze gemeente opbouwde. De functies van herders-opzieners, beheerders en leraars werden door de oudsten als een raad van oudsten van deze gemeente uitgevoerd (1 Timoteüs 4:14²⁵; 5:17²⁶). Timoteüs fungeerde waarschijnlijk als een van deze oudsten. Zijn bevestiging ging gepaard met de ontvangst van een geestesgave als toerusting voor zijn taak.
- (3) De handoplegging is een teken van de ontvangst van de Heilige Geest en daarmee inlijving in het Lichaam van Christus (Handelingen 8:14-17²⁷; 19:6²⁸; vgl.

⁹ **Handelingen 3:19** (HSV: Kom dus tot inkeer (Grieks: verander of hervorm je denken) en bekeer u (Grieks: maak een rechtsomkeer in je levensrichting) opdat uw zonden uitgewist worden en er tijden van verkwikking zullen komen van het aangezicht van de Heere

¹⁰ **Genesis 15:6** (HSV) En hij (Abram) geloofde in de HEERE; en Die rekende hem dat toe tot gerechtigheid.

¹¹ **Habakuk 2:4** (NBG) maar de rechtvaardige zal door zijn geloof leven.

¹² **Romeinen 1:16** Voor dit evangelie schaam ik mij niet, want het is Gods reddende kracht voor allen die geloven, voor Joden in de eerste plaats, maar ook voor andere volken.

¹³ **Hebreëen 11:6** (HSV) Maar zonder geloof is het onmogelijk God te behagen (NBV: God vreugde te geven). Want wie tot God komt, moet geloven dat Hij er is en dat Hij belooft wie Hem zoeken.

¹⁴ **Hebreëen 9:13** Want als het lichaam van wie onrein is al wordt gereinigd en geheiligd (GNB: kan wijden dat ze voor de eredienst rein zijn) wanneer het besprenkeld wordt met het bloed van bokken en stieren of bestrooid met de as van een jonge koe

¹⁵ **Marcus 7:4** (GNB) Iets wat van de markt komt, eten zij pas als ze het eerst hebben schoongespoeld. En zo hebben ze nog vele andere gewoonten waaraan ze zich houden, zoals het omspoelen (Grieks: dopen) van bekens, kruiken en kannen.

¹⁶ **Lucas 11:38** (GNB) De Farizeeër was verbaasd toen hij zag dat Jezus zich niet waste (Grieks: doopte, zijn handen ceremonieel schoonspoelde) voor hij aan tafel ging.

¹⁷ **Johannes 3:25-26** Er ontstond een discussie tussen de leerlingen van Johannes en een Jood over het reinigingsritueel. Ze gingen naar Johannes en zeiden tegen hem: ‘Rabbi, de man die bij u aan de overkant van de Jordaan was, over wie u een getuigenis afgelegd hebt, is aan het dopen en iedereen gaat naar hem toe!

¹⁸ **Leviticus 1:4** Hij moet zijn hand op de kop van het offerdier leggen; dan zal zijn offer worden aanvaard als verzoening.

¹⁹ **Leviticus 16:20-22** Nadat Aäron de verzoeningsrite heeft voltrokken aan de heilige ruimte ..., moet hij de andere, nog levende bok laten brengen. 21 Hij legt dan zijn beide handen op de kop van de bok en spreekt alle wandaden en vergrijpen van de Israëlieten openlijk uit, alle zonden die zij hebben begaan. Zo legt hij alle zonden op de kop van de bok. Daarna moet hij de dier de woestijn in sturen, ... 22 De bok neemt alle zonden van het volk met zich mee, naar een verlaten gebied.

²⁰ **bevestiging** = aanstelling met een opdracht en gezag

²¹ **Numeri 8:10-19** Wanneer je de Levieten zo voor de HEER hebt gebracht, moeten de Israëlieten hun de hand opleggen 11 en moet Aäron hun namens de Israëlieten als offergave aan de HEER aanbieden; zij zijn bestemd voor de dienst van de HEER. 12 Laat de Levieten hun hand op de kop van de jonge stieren leggen, en draagt daarna de ene stier als reinigungsoffer en de andere als brandoffer aan de HEER op om

verzoening voor de Levieten te bewerken. 13 Stel de Levieten ter beschikking van Aäron en zijn zonen (de priesters) en biedt hen als offergave aan de HEER aan. 14 Zo zonder je hen van de overige Israëlieten af en worden ze mijn eigendom. 15 Nadat je de Levieten gereinigd hebt en hen als offergave hebt aangeboden, mogen ze bij de ontmoetingstent (de tabernakel) dienst doen. 16 Ze zijn bestemd om volledig aan mij te worden afgestaan. Ik heb hen voor mijzelf uitgekozen in de plaats van alle eerstgeborenen onder de Israëlieten, allen die als eerste de moederschoot verlaten. 17 Alle eerstgeborenen van Israël, zowel van de mensen als van de dieren, behoren mij immers toe: op de dag dat ik de eerstgeborenen in Egypte doodde, heb ik hen voor mijzelf bestemd, 18 en in de plaats van de eerstgeborenen Israëlieten heb ik de Levieten uitgekozen. 19 Ik heb hen volledig ter beschikking van Aäron en zijn zonen gesteld. De Levieten moeten als vertegenwoordigers van de Israëlieten werkzaamheden bij de ontmoetingstent verrichten en verzoening voor de Israëlieten bewerken. Zo voorkomen zij dat de Israëlieten, wanneer iemand te dicht bij het heiligdom komt, door een plaag getroffen worden.

²² **Deuteronomium 34:9** ... Jozua, de zoon van Nun, omdat hij vervuld was met de geest (of Geest) van wijsheid sinds Mozes hem de handen had oplegged.

²³ **Numeri 27:23** legde hem de handen op en droeg de leiding aan hem over.

²⁴ **Handelingen 9:15-17** Maar de Heer zei: ‘Ga want hij is het instrument dat ik gekozen heb om mijn naam uit te dragen onder alle volken en heersers en onder al de Israëlieten’. waar hij Saulus de handen oplegde ... om ervoor te zorgen dat u weer kunt zien en vervuld wordt van de heilige Geest.

²⁵ **1 Timoteüs 4:14** Veronachtzaam de genade die je geschonken is niet; je dankt haar aan de profetische woorden die de raad van oudsten over jou, onder handoplegging, heeft uitgesproken.

²⁶ **1 Timoteüs 5:17** Oudsten die goed leiding geven moeten dubbel worden beloond, vooral degenen die zich veel moeite geven voor de prediking en het onderricht.

²⁷ **Handelingen 8:14-17** Toen de apostelen in Jeruzalem hoorden dat de inwoners van Samaria het woord van God hadden aanvaard, stuurden ze Petrus en Johannes naar hen toe. 15 Nadat ze waren aangekomen, baden ze dat ook de Samaritanen de heilige Geest mochten ontvangen, 16 want deze was nog iet op niemand van hen neergedaald; ze waren alleen (met water) gedoopt in de naam van de Heer Jezus. 17 na het gebed legden Petrus en Johannes hun de handen op, en zo ontvingen ze (de doop met) de heilige Geest.

1 Korintiërs 12:13²⁹). De handoplegging van christenen bewerkstelligt niet de doop met de Heilige Geest, want dat kan alleen Jezus Christus doen (Marcus 1:8³⁰).

- (4) De handoplegging is een teken van Gods werk bij de genezing van zieken (Handelingen 28:8³¹; vgl. Marcus 5:23,41³²). De handoplegging van christenen bewerkstelligt niet de genezing, want alle genezing (hetzij bij gebed met handoplegging, hetzij d.m.v. artsen en geneesmiddelen) is goddelijke genezing!

e. *De hoop op de opstanding uit de doden*
(vgl. Job 19:25-27³³; Handelingen 24:14-15³⁴)

f. *Het Laatste Oordeel*
(vgl. Prediker 12:14³⁵; Johannes 5:28-29³⁶).

Door alleen deze dingen te blijven doen, zouden deze Joodse christenen zichzelf wijs kunnen maken dat zij nog steeds christenen waren! Maar wat onderscheidt hen dan van het Jodendom die ook deze dingen geloven en doen?

De schrijver spoort deze Joodse christenen aan om zich te richten op het christelijke onderwijs dat leidt tot geestelijke volwassenheid. Dat onderwijs bestaat vooral uit het verstaan van het Oude Testament (de voorbereiding) in het licht van het Nieuwe Testament (de vervulling)! De vier Evangelien leren dat de Messias (Jezus Christus) gekomen is, wie Hij is (Verlosser en Heer), wat Hij deed en wat Hij wil dat christenen worden. Het boek

²⁸ **Handelingen 19:6** (HSV) En nadat Paulus hun de handen opgelegd had, kwam de Heilige Geest op hen; en zij spraken in vreemde (bestaande) talen en profeteerden.

²⁹ **1 Korintiërs 12:13** (HSV) Ook wij allen immers zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt, of wij nu Joden of Grieken zijn, slaven of vrijen, en wij allen zijn van één Geest doordrenkt.

³⁰ **Marcus 1:8** Ik (Johannes de Doper) heb jullie gedoopt met water, maar hij (Jezus Christus) zal jullie dopen met de heilige Geest.

³¹ **Handelingen 28:8** Het geval wilde dat de vader van Publius ernstig ziek op bed lag, gekweld door koorts en buikloop. Paulus ging naar hem toe, legde hem onder gebed de handen op en genas hem.

³² **Marcus 5:23,41** Hij smaakte hem dringend: 'Mijn dochter ligt op sterven; kom haar de handen opleggen om haar te redden en te zorgen dat ze in leven blijft.' ... Hij pakte de hand van het kind vast en zei tegen haar: 'Talita koem!' In onze taal betekent dat: 'Meisje, ik zeg je, sta op!'

³³ **Job 19:25-27** Ik weet mijn redder leeft, en hij zal ten slotte hier op aarde ingrijpen. 28 Hoezeer mijn huid ook is geschonden, toch zal ik in dit lichaam God aanschouwen. 27 Ik zal hem aanschouwen, ik zal hem met eigen ogen zien, ik, geen ander, heel mijn binnenste smacht van verlangen.

³⁴ **Handelingen 24:14-15** (HSV) Maar dit erken ik voor u dat ik volgens de Weg die zij een sekte noemen, op die manier de God van de vaderen dien, en dat ik alles geloof wat er in de Wet en in de Profeten geschreven staat. 15 Ik heb hoop op God – zij zelf verwachten het ook – dat er een opstanding van de doden zal zijn, van de rechtvaardigen zowel als van de onrechtvaardigen.

³⁵ **Prediker 12:14** want God oordeelt over elke daad, ook over de verborgen daden, zowel over de goede als de slechte.

³⁶ **Johannes 5:28-29** Er komt een moment waarop alle doden zijn stem zullen horen 29 en uit hun graf zullen komen: wie het goede gedaan heeft staat op om te leven, wie het slechte gedaan heeft staat op om veroordeeld te worden.

Handelingen leert hoe de christelijke Gemeente ontstond, groeide en uitbreidde naar de niet-Joden toe. De brieven aan de Romeinen en de Galaten leren de rechtvaardiging, niet door de werken van de wet, maar door geloof in Jezus Christus en zijn volbrachte verlossingswerk. En de brief aan de Hebreëen leert hoe Jezus Christus de hele ceremoniële wet van het Oude Testament heeft vervuld (Matteüs 5:17³⁷)!

6:4-6a

NBV: Want wie ooit door het licht beschenen is, geproefd heeft van de hemelse gave en deel gekregen heeft aan de Heilige Geest, 5 wie het weldadig Woord van God en de kracht van de komende wereld ervaren heeft 6 en vervolgens afvallig is geworden, kan onmogelijk een tweede maal worden bekeerd.

HSV: Want het is onmogelijk om hen die eens (op een keer in hun leven)³⁸ verlicht zijn geweest, die de hemelse gave geproefd hebben en deel gekregen hebben aan de Heilige Geest, 5 en die het goede Woord van God geproefd hebben en de krachten van de komende wereld, 6 en die daarna afvallig worden, weer opnieuw tot bekering te brengen.

a. Eens verlicht.

Dit is een uitdrukking die de christelijke doop met water suggereert. Vergelijk Efeziërs 5:14³⁹ (een deel uit een dooplied). De uitdrukking 'verlichting' werd al in de tweede eeuw te Rome voor de christelijke doop met water gebruikt (Justinus. Eerste Apologie, 61:12v; 65:1). Deze verlichting (evenals de doop) is iets wat maar éénmaal (eens voor altijd) plaatsvond.

De uitdrukking 'éénmaal verlicht te zijn geweest' is een aanduiding dat deze mensen het evangelie begrepen hebben en toen éénmaal met water gedoopt zijn.

b. De hemelse gave geproefd.

Dit is een uitdrukking die het christelijke avondmaal suggereert. De 'lichtmetafoer' en de 'voedselmetafoer' worden al door Philo van Alexandrië gebruikt (30 v.C. – 50 n.C. in "Vlucht en vondst", 139). De apostel Paulus gebruikt ook deze twee bij elkaar. Het volk in het Oude Testament werd ook "gedoopt in de wolk en in de zee" en "aten hetzelfde geestelijke voedsel en dronken dezelfde geestelijke drank" (1 Korintiërs 10:1-6⁴⁰).

³⁷ **Matteüs 5:17** Denk niet dat ik gekomen ben om de Wet of de Profeten af te schaffen. Ik ben niet gekomen om ze af te schaffen, maar om ze tot vervulling te brengen.

³⁸ **Allemaal aoristus tijd:** eens verlicht, geproefd, deel gekregen, en daarna afgevallen.

³⁹ **Efeziërs 5:14** 'Ontwaak uit uw slaap, sta op uit de dood, en Christus zal over u stralen.' (HSV: over u lichten).

⁴⁰ **1 Korintiërs 10:1-6** (HSV) En ik wil niet, broeders, dat u er geen weet van hebt dat onze vaderen allen onder de wolk waren en allen door de zee heen zijn gegaan, 2 en dat allen in Mozes gedoopt zijn in de wolk en in de zee, 3 en allen hetzelfde geestelijke voedsel gegeten hebben, 4 en allen dezelfde geestelijke drank gedronken hebben. Zij dronken namelijk

De uitdrukking ‘hemelse gave’ is een aanduiding van alle geestelijke zegeningen (Efeziërs 1:3⁴¹), waarvan het avondmaal teken en zegel is.

c. Deel gekregen hebben aan de Heilige Geest. Dit betekent NIET hetzelfde als “wedergeboren zijn door de Heilige Geest”! Mensen die wedergeboren zijn door de Heilige Geest hebben als vrucht waarachtige wedergeboorte (Johannes 3:3-8⁴²), voortdurende vernieuwing, heiliging en uiteindelijk verheerlijking (Romeinen 8:6-16⁴³; Titus 3:5-7⁴⁴). Zij vallen niet terug en kunnen niet terugvallen in ongelooft of in een ander geloof (Johannes 10:28⁴⁵; Filippiëzen 1:6⁴⁶).

uit een geestelijke steenrots, die hen volgde, en de steenrots was Christus. 5 Maar in de meesten van hen heeft God geen welgevallen gehad, want zij zijn neergeveld in de woestijn. 6 En deze dingen zijn gebeurd als voorbeelden voor ons, opdat wij geen begeerte tot kwade dingen zouden hebben, zoals ook zij begeerte gehad hebben.

⁴¹ **Efeziërs 1:3** (HSV) Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegen in de hemel in Christus.

⁴² **Johannes 3:3-8** 3 Jezus zei: ‘Waarachtig, ik verzeker u: alleen wie opnieuw wordt geboren, kan het koninkrijk van God zien.’ 4 ‘Hoe kan iemand geboren worden als hij al oud is?’ vroeg Nikodemus. ‘Hij kan toch niet voor de tweede keer de moederschoot ingaan en weer geboren worden?’ 5 Jezus antwoordde: ‘Waarachtig, ik verzeker u: niemand kan het koninkrijk van God binnengaan, tenzij hij geboren wordt uit water en geest. 6 Wat geboren is uit een mens is menselijk, en wat geboren is uit de Geest is geestelijk. 7 Wees niet verbaasd dat ik zei dat jullie allemaal opnieuw geboren moeten worden. 8 De wind waait waarheen hij wil; je hoort zijn geluid, maar je weet niet waar hij vandaan komt en waar hij heen gaat. Zo is het ook met iedereen die uit de Geest geboren is.’

⁴³ **Romeinen 8:6-16** (HSV) Want het bedenken van het vlees is de dood, maar het bedenken van de Geest is leven en vrede. 7 Immers, het denken van het vlees is vijandschap tegen God. Het onderwerpt zich namelijk niet aan de wet van God, want het kan dat ook niet. 8 En zij die in het vlees zijn, kunnen God niet behagen. 9 Maar u bent niet in het vlees, maar in de Geest, wanneer althans de Geest van God in u woont. Maar als iemand de Geest van Christus niet heeft, die is niet van Hem. 10 Als Christus echter in u is, dan is het lichaam wel dood vanwege de zonde, maar de geest levend vanwege de gerechtigheid. 11 En als de Geest van Hem Die Jezus uit de doden opgewekt heeft, in u woont, zal Hij Die Christus uit de doden opgewekt heeft, ook uw sterfelijke lichamen levend maken door Zijn Geest, Die in u woont. 12 Welnu, broeders, wij zijn aan het vlees niet verplicht om naar het vlees te leven. 13 Want als u naar het vlees leeft, zult u sterven. Als u echter door de Geest de praktijken van het lichaam doodt, zult u leven. 14 Immers, zovelen als er door de Geest van God geleid worden, die zijn kinderen van God. 15 Want u hebt niet de Geest van slavernij ontvangen, die opnieuw tot angst leidt, maar u hebt de Geest van aanneming tot kinderen (Grieks: zonen) ontvangen, door Wie wij roepen: Abba, Vader! 16 de Geest Zelf getuigt met onze geest dat wij kinderen van God zijn.

⁴⁴ **Titus 3:5-7** en heeft hij ons gered, niet vanwege onze rechtvaardige daden, maar uit barmhartigheid. Hij heeft ons gered door het bad van de wedergeboorte en de vernieuwende kracht van de heilige Geest, 6 die hij door Jezus Christus, onze redder, rijkelijk over ons heeft uitgegoten. 7 Zo zijn wij door zijn genade als rechtvaardigen aangenomen en krijgen we deel aan het eeuwige leven waarop we hopen.

⁴⁵ **Johannes 10:28** Ik geef ze eeuwig leven: ze zullen nooit verloren gaan en niemand zal ze uit mijn hand roven.

⁴⁶ **Filippiëzen 1:6** Ik ben er van overtuigd dat hij die dit goede werk bij u begonnen is, het ook zal voltooien op de dag van Christus Jezus.

‘Deel krijgen aan’ de Heilige Geest is deel krijgen aan het werk en de zegeningen van de Heilige Geest binnen de gemeente, zoals “het weldadige Woord van God en de kracht van de komende wereld ervaren”. Deze mensen hoorden de prediking van Gods Woord week na week en zij zagen welk effect het had op andere mensen. In de apostolische tijd bevestigde God het werk van de apostelen zichtbaar door tekenen, wonderen, krachten en gaven van de Heilige Geest toe te delen naar zijn wil (Hebreeën 2:4⁴⁷; 2 Korintiërs 12:12⁴⁸).

Een voorbeeld was Simon de tovenaars die de prediking van het evangelie hoorde, met water gedoopt werd en verbijsterd was door de grote krachten, die hij zag geschieden (Handelingen 8:13⁴⁹). En toch was Simon niet wedergeboren. Hij had zich nog niet echt bekeerd van zijn verderfelijke toestand. Hij probeerde namelijk de Heilige Geest te kopen en te verkopen en op een manipulerende wijze de Heilige Geest te verkrijgen, welke alleen als gift door God gegeven kon worden. Hij had “part noch deel aan deze zaak” (HSV), want zijn houding tegenover God was niet oprecht. Hij zat vol venijn en was verstrikt in het kwaad (Handelingen 8:18-23⁵⁰).

d. Het is onmogelijk om hen die daarna afvallig worden weer opnieuw tot bekering te brengen.

De woorden betekenen NIET dat er geen vergeving van zonden en geen herstel van gemeenschap kan zijn voor mensen die ná hun doop zondigen (vgl. 1 Johannes 1:9 – 2:2a⁵¹). De Bijbel maakt een duidelijk onderscheid tussen onopzettelijke zonden (Hebreeën 5:2⁵²) en opzettelijke zonden (Hebreeën 2:1-3⁵³; 10:26-31⁵⁴). De context toont

⁴⁷ **Hebreeën 2:4** Ook God zelf getuigde daarvan, door tekenen en wonderen en allerlei grote daden te verrichten, en door de gaven van de heilige Geest overeenkomstig zijn wil te verdelen.

⁴⁸ **2 Korintiërs 12:12** Alles wat een apostel tot apostel maakt, heb ik u laten zien: elke volharding, alle tekenen en wonderen, elke kracht.

⁴⁹ **Handelingen 8:13** Ook Simon aanvaardde het geloof, en na zijn doop (met water) bleef hij voortdurend bij Filippus; en hij stond versteld van de tekenen en de machtige wonderen die hij zag gebeuren.

⁵⁰ **Handelingen 8:18-19** 18 Toen Simon zag dat de mensen door de handoplegging van de apostelen vervuld raakten van de Geest, bood hij Petrus en Johannes geld aan 19 en zei: ‘Geef ook mij deze macht, zodat iedereen wie ik de handen opleg de heilige Geest ontvangt.’

⁵¹ **1 Johannes 1:9-2:2a** 9 Belijden we onze zonden, dan zal hij, die trouw en rechtvaardig is, ons onze zonden vergeven en ons reinigen van alle kwaad. 10 Als we zeggen dat we nooit gezondigd hebben, maken we hem tot een leugenaar en is zijn woord niet in ons. 1 Kinderen, ik schrijf u dit opdat u niet zondigt. Mocht een van u echter toch zondigen, dan hebben wij een pleitbezorger bij de Vader: Jezus Christus, de rechtvaardige. 2 Hij is het die verzoening brengt voor onze zonden

⁵² **Hebreeën 5:2** Doordat hij zelf aan zwakheden ten prooi kan vallen, is hij bij machte begrip op te brengen voor hen die uit onwetendheid dwalen,

⁵³ **Hebreeën 2:1-3** 1 Daarom moeten wij al onze aandacht richten op wat we gehoord hebben, dan zullen we niet uit de koers raken. 2 Want als het door engelen gesproken woord al zo veel rechtskracht bezat dat op elke overtreding en ongehoorzaamheid een rechtmatige straf volgde, 3 hoe zullen wij dan aan die straf ontkomen wanneer we geen acht slaan op de zoveel meer omvattende redding die begonnen is met de woorden van de Heer, en die voor ons bevestigd werd door hen die deze woorden hebben gehoord?

aan dat de opzettelijke zonde hier weloverwogen afvalligheid is van het christelijk geloof (weer teruggaan naar het Joodse geloof).

Weloverwogen afvalligheid is menselijk gesproken onherstelbaar – de christelijke gemeente kan zulke mensen niet meer terug bij Christus brengen. De toets voor de echtheid van het christelijk geloof is ‘aanhouden en volharden’ in het geloof en leven. Degenen die aanhouden en volharden zijn de ware burgers van Gods verbondsvolk.

‘De mensen die dreigen afvalligen te worden zijn mensen met “een kwaadwillig en ongelovig hart” (Hebreeën 3:12⁵⁵).

‘De afvalligen’ zijn mensen, die de waarheid van het evangelie (de boodschap m.b.t. Jezus Christus en zijn volbrachte verlossingswerk) goed begrepen hebben, zelfs voor een tijd aan de activiteiten van de christelijke gemeente meegedaan hebben (doop, avondmaal, prediking), maar later om de een of andere reden het weer verworpen hebben. Ze zijn teruggegaan naar hun oude godsdienst (Hebreeën 6:4-6; vgl. 2 Timoteüs 4:10⁵⁶). Zij waren nooit wedergeboren (vgl. Johannes 1:11-13⁵⁷).

‘De afvalligen’ zijn mensen die ‘christen’ worden, maar toch “willens en wetens blijven zondigen” (Hebreeën 10:26-31). Ieder die aanhoudend in Christus blijft, zondigt niet aanhoudend. Ieder die in de zonde blijft liggen, heeft hem nooit gezien en kent hem niet. Wie aanhoudend blijft zondigen komt uit de duivel voort, maar wie uit God geboren is blijft niet aanhoudend zondigen en kan niet aanhoudend blijven zondigen (vgl. 1 Johannes 3:6-9, Grieks en NIV⁵⁸).

⁵⁴ **Hebreeën 10:26-31** 26 Wanneer we willens en wetens blijven zondigen nadat we de waarheid hebben leren kennen, is er geen enkel offer voor de zonden meer mogelijk, 27 en kunnen we niet anders dan huiverend wachten op het oordeel en op het vuur dat de tegenstanders gretig zal verslinden. 28 Voor wie de wet van Mozes naast zich neerlegt is er geen pardon; wanneer er ten minste twee getuigen een verklaring tegen hem afleggen, moet hij sterven. 29 Hoeveel zwaarder zal dan de straf niet zijn, denkt u, voor wie de Zoon van God vertrapt, het bloed van het verbond ontheiligt – terwijl hij erdoor geheiligd is – en de Geest van de genade veracht? 30 We kennen immers degene die gezegd heeft: ‘Het is aan mij om te wreken, ik zal vergelden,’ en ook: ‘De Heer zal oordelen over zijn volk.’ 31 Huiveringwekkend is het te vallen in de handen van de levende God!

⁵⁵ **Hebreeën 3:12** Zie er dus op toe, broeders en zusters, dat niemand van u door een kwaadwillig, ongelovig hart afvallig wordt van de levende God,

⁵⁶ **2 Timoteüs 4:10** want Demas heeft me verlaten; hij heeft deze wereld lief gekregen en is naar Tessalonica vertrokken. Crescens is naar Galatië gegaan, Titus naar Dalmatië

⁵⁷ **Johannes 1:11-13** 11 Hij kwam naar wat van hem was, maar wie van hem waren hebben hem niet ontvangen. 12 Wie hem wel ontvingen en in zijn naam geloven, heeft hij het voorrecht gegeven om kinderen van God te worden. 13 Zij zijn niet op natuurlijke wijze geboren, niet uit lichamelijk verlangen of uit de wil van een man, maar uit God.

⁵⁸ **1 Johannes 3:6-9** (NIV) 6 No one who lives in him (i.e. Jesus Christ) keeps on sinning. No one who continues to sin has either seen him or known him. Dear children, do not let anyone lead you astray. He who

‘De afvalligen’ zijn mensen die zondigen tegen de Heilige Geest. Zij zien wel de ontferming van Christus en zijn kracht om te verlossen, te genezen of te bevrijden en toch blijven zij doelbewust hun ogen en hart sluiten voor deze bewijzen van de waarheid van het christendom. Ze schrijven het werk van Christus toe aan de duivel (Matteüs 12:24,31-32⁵⁹). Ze wisselen de waarheid over God in voor de leugen (Romeinen 1:25⁶⁰). Zij blijven hun hart verharderen tegen Jezus Christus en zijn Heilige Geest. Wie zijn hart blijft verharderen, wordt uiteindelijk wat hij wil en doet – hij wordt een verhard mens (vgl. Matteüs 13:13-15⁶¹; lees Romeinen 1:28-32; Galaten 6:7-8).

‘De afvalligen’ zijn mensen met de geest van de antichrist, die Christus opzettelijk loochenen (1 Johannes 2:22-23⁶²; 4:1-6⁶³; 5:16b⁶⁴).

De echtheid en oprechtheid van iemands geloof (ware wedergeboorte) wordt pas duidelijk gedurende tijden van

does what is right is righteous, just as he is righteous. 8 He who does what is sinful is of the devil, because the devil has been sinning from the beginning. The reason the Son of God appeared was to destroy the devil’s work. 9 No one who is born of God will continue to sin, because God’s seed remains in him; he cannot go on sinning, because he has been born of God.

⁵⁹ **Matteüs 12:24,31-32** 24 Maar de farizeeën die dit hoorden, zeiden tegen elkaar: ‘Hij kan die demonen alleen maar uitdrijven dankzij Beëlzebul, de vorst der demonen.’ 31 Daarom zeg ik u: elke zonde en elke godslastering kan de mensen worden vergeven, maar wie de Geest lastert kan niet worden vergeven. 32 En iedereen die iets ten nadele van de Mensenzoon zegt, zal worden vergeven. Maar wie kwaadspreekt van de heilige Geest zal niet worden vergeven, noch in deze wereld, noch in de komende.

⁶⁰ **Romeinen 1:25** Ze hebben de waarheid over God ingewisseld voor de leugen; ze vereren en aanbidden het geschapene in plaats van de schepper, die moet worden geprezen tot in eeuwigheid. Amen.

⁶¹ **Matteüs 13:13-15** 13 Dit is de reden waarom ik in gelijkenissen tot hen spreek: omdat zij ziende blind en horende doof zijn en niets begrijpen. 14 In hen komt deze profetie van Jesaja tot vervulling: “Jullie zullen goed luisteren maar niets begrijpen, en jullie zullen goed kijken maar geen inzicht hebben. 15 Want het hart van dit volk is afgestompt, hun oren zijn doof en hun ogen houden zij gesloten. Met hun ogen willen ze niets zien, met hun oren niets horen, met hun hart niets begrijpen. Want anders zouden ze tot inkeer komen en zou ik hen genezen.

⁶² **1 Johannes 2:22-23** 22 Bestaat er een grotere leugenaar dan iemand die ontkent dat Jezus de christus is? De antichrist is ieder die de Vader en de Zoon niet erkent. 23 Ieder die de Zoon niet erkent, heeft ook de Vader niet. Wie de Zoon erkent, heeft ook de Vader.

⁶³ **1 Johannes 4:1-6** 1 Geliefde broeders en zusters, vertrouw niet elke geest. Onderzoek altijd of een geest van God komt, want er zijn veel valse profeten in de wereld verschenen. 2 De Geest van God herkent u hieraan: iedere geest die belijdt dat Jezus Christus als mens gekomen is, komt van God. 3 Iedere geest die dit niet belijdt, komt niet van God; dat is de geest van de antichrist, waarvan u hebt gehoord dat hij zal komen – nu al is hij in de wereld. 4 U, kinderen, komt uit God voort en u hebt de valse profeten overwonnen, want hij die in u is, is machtiger dan hij die in de wereld heerst. 5 Die valse profeten komen uit de wereld voort. Daarom spreken zij de taal van de wereld en luistert de wereld naar hen.

6 Wij komen uit God voort. Wie God kent luistert naar ons. Wie niet uit God voortkomt luistert niet naar ons. Hieraan kunnen we de geest van de waarheid en de geest van de dwaling herkennen.

⁶⁴ **1 Johannes 5:16b** Er bestaat ook zonde die wel tot de dood leidt. In dat geval geldt mijn aansporing om te bidden niet.

beproeving. Vergelijk de steenachtige grond in de gelijkenis van de zaaier (Marcus 4:5-6,16-17⁶⁵).

De lezers van de brief aan de Hebreëen ondergingen een periode van verdrukking (Hebreëen 10:32-34⁶⁶). De schrijver stimuleerde hen om overwinnend te blijven te midden van deze beproevingen. Zo zouden ze bewijzen dat zij goede aarde zijn (die goede vrucht voortbrengt wanneer de regen erop valt).

6:6b.

“...omdat zo iemand voor zichzelf de Zoon van God opnieuw kruisigt en aan bespottig blootstelt.” Degenen die Christus opzettelijk verloochenen, stellen zichzelf in de positie van de mensen die bij de kruisiging van Jezus Christus aanwezig waren (zoals het Joodse Sanhedrin en de Romeinse overheid van Pontius Pilatus). Zij hebben de aanspraken van Christus weloverwogen afgewezen, Hem gekruisigd en blootgesteld aan openlijke schande. De Bijbel leert dat mensen, die zich nog niet hebben bekeerd, een punt in hun hart en leven kunnen bereiken waarvan zij zich niet meer kunnen bekeren.

6:7-8.

Geschikt of verwerpelijk; zegen of vervloeking. Alleen God heeft weet van alles wat binnen in het hart van de mens is: of een mens echt wedergeboren is of niet. Maar de zichtbare vruchten in het leven van mensen tonen uiteindelijk

de onzichtbare gesteldheid van het hart (Jesaja 5:1-7⁶⁷; Matteüs 7:16-19⁶⁸; 12:33-35⁶⁹).

De voortdurende regen van Gods Woord brengt uiteindelijk zichtbare vruchten voort uit de goede grond (de wedergeboren mens). Maar de slechte grond (de onwedergeboren mens), die alleen maar zichtbare dorens en distels blijft voortbrengen, zal uitlopen op verbranding (Hebreëen 12:29⁷⁰; vgl. Openbaring 21:8⁷¹).

Johannes de Doper verkondigde: “Breng dan vruchten voort in overeenstemming met de bekering” (en de wedergeboorte) (Lucas 3:8).

VII. GEBED (8 min.)

Bid met elkaar als antwoord op wat God zegt. Laat iedereen in de kring om de beurt (in één of twee zinnen) naar God toe reageren op wat hij in deze bijeenkomst van Hem leerde.

Bid met elkaar voor elkaar (Romeinen 15:30) en voor anderen (Kolossenzen 4:12).

⁶⁵ **Marcus 4:5-6,16-17** 5 Een ander deel viel op rotsachtige grond, waar maar weinig aarde was, en het schoot meteen op omdat het niet diep in de grond kon doordringen; 6 en toen de zon opkwam verschoorde het jonge groen, en omdat het geen wortel had droogde het uit. 16 Anderen zijn als het zaad dat op rotsgrond is gezaaid: wanneer zij het woord hebben gehoord, nemen ze het meteen met vreugde in zich op, 17 maar in hen schiet het geen wortel, ze zijn te oppervlakkig, en als ze vanwege het woord worden beproefd of vervolgd, houden ze geen ogenblik stand. ⁶⁶ **Hebreëen 10:32-34** 32 Herinner u de dagen van weleer, toen u, door het licht beschenen, in een moeizame worsteling met het lijden hebt standgehouden: 33 enerzijds kreeg u publiekelijk smaad en beproevingen te verduren, anderzijds was u solidair met hen die hetzelfde moesten doormaken. 34 U hebt meegeleefd met de gevangenen onder u, en toen u van uw bezittingen beroofd werd, hebt u dat in vreugde aanvaard, in de wetenschap dat u iets beters bezit, een blijvend bezit voor uzelf.

⁶⁷ **Jesaja 5:1-7** Voor mijn geliefde wil ik zingen het lied van mijn lief en zijn wijngaard. Mijn geliefde had een wijngaard, gelegen op vruchtbare grond. 2 Hij bewerkte de grond, haalde de stenen eruit en plantte een edele druivensoort. Hij bouwde er een wachttoren, hakte ook een perskuip uit. Hij verwachtte veel van zijn wijngaard, maar die bracht slechts wrange druiven voort. 3 Welnu, inwoners van Juda en Jeruzalem, spreek recht tussen mij en mijn wijngaard. 4 Wat kon ik meer aan mijn wijngaard doen, wat heb ik te weinig gedaan? Ik verwachtte zo veel van mijn wijngaard, waarom bracht hij slechts wrange druiven voort? 5 Luister, ik zal jullie vertellen wat ik met mijn wijngaard ga doen: Ik ruk de doornhaag uit en breek de muur af, zodat hij verbrand en vertrappt kan worden. 6 Ik zal hem laten verwijderen, er wordt niet meer gesnoeid, niet meer gewied, dorens en distels schieten er op. De wolken zal ik opdragen geen regen op hem te laten vallen. 7 Israël is de wijngaard van de HEER van de hemelse machten, de uitgelezen aanplant zijn de inwoners van Juda. Hij verwachtte recht, maar oogstte onrecht, hij zocht rechtsbetrachting, maar vond rechtsverkrachting.

⁶⁸ **Matteüs 7:16-19** Aan hun vruchten zul je hen herkennen. Men plukt toch geen druiven van doornstruiken of vijgen van distels? 17 Zo draagt elke goede boom goede vruchten, maar een slechte boom draagt slechte vruchten. 18 Een goede boom kan geen slechte vruchten dragen, evenmin als een slechte boom goede vruchten dragen kan. 19 Elke boom die geen goede vruchten draagt, wordt omgehakt en in het vuur geworpen.

⁶⁹ **Matteüs 12:33-35** Wanneer een boom goed is, dan zijn ook zijn vruchten goed. Is een boom daarentegen slecht, dan zijn ook zijn vruchten slecht. Want aan de vruchten herkent men de boom. 34 Adderbroed! Hoe kunt u iets goeds zeggen terwijl u slecht bent? Waar het hart vol van is, daar loopt de mond van over. 35 Een goed mens haalt uit zijn schatkamer met goede dingen het goede tevoorschijn., terwijl een slecht mens uit zijn schatkamer met slechte dingen het slechte tevoorschijn haalt.

⁷⁰ **Hebreëen 12:29** Onze God is een verterend vuur!

⁷¹ **Openbaring 21:8** Maar voor hen die laf en trouweloos zijn geweest, die zich hebben ingelaten met gruwelijke dingen, met moord, ontucht, toverij of afgodendienst, voor allen die de leugen hebben gediend: hun deel is de vuurpoel met brandende zwavel, dat is de tweede dood.

VIII. VOLGENDE BIJeenKOMST (2 min.)

Deel de voorbereiding en de studie voor de volgende keer uit.